

Mannarættindamisbrot móti kvinnum

Altjóða kvinnudagin í ár heitir Amnesty International eins og undanfarnu ár á stjórnir kring allan heimin um at steðga vanærligu mannarættindabrotunum, ið verða framd móti kvinnum.

Av eini frágreiðing, sum varð kunngjørd av Amnesty International í fjør, sást, at kvinnur verða neyðtiknar og misnýttar kynsliga av stjórnarumboðsmönnum um allan heimin, enn tá kvinnur við barn og smágentur mugu tola hesa andstyggiligu viðferð.

Misgerðirnar verða framdar av hermonnum, lögrelmunum og fangavörðum. Ti kunnu stjórnir ikki skúgvad

hesa framferð til viks. Er brotsmaðurin umboð fyrri stjórnina, er brotsverkið at javnmeta við pining og stjórnin hevur ábyrgdina.

Støðan er ikki batnað. Dag og dagliga frætta vit um slíka ræðuliga viðferð av kvinnum – kanska ongastaðni verri enn í Jugoslavia, har túsundtals muslimskar kvinnur verða neyðtiknar, og fleiri teirra eru komnar við barn. Úr Somalia hevur Amnesty International somuleiðis hópin av fráboðanum um neyðtøkur og onnur kynsbrot gjørd av stjórnarumboðsmönnum. Tað sama ger seg tíverri galdandi fyrri mong onnur lond.

Amnesty International

hevur í ár valt at gera vart við 5 kvinnulagnur. Tær hava allar luttið í politiskum, samfelagssligum ella mannarættindaarbeiði.

Tá tað ikki hevur hóvað stjórnini í heimlandi teirra, hava tær verið jagstraðar, handtiknar, settar í varðhald, hóttar, píndar, ja, ein teirra enn tá dripin.

Vit heita á øll um at mótmæla, at slíkt fer fram. Lat okkum standa saman um, at mannarættindini verða virð og gerast ein sjálvsagdur partur av lívinum hjá øllum menniskjum, sama hvar tey búgva.

Leyla Zana Turkaland

Leyla Zana er óheftur kurdiskur limur í parlamentinum fyrri Diyarbakir og limur í arbeiðaraflokkinum (HEP). Hon hevur fingið dráphóttanir, bæði munnliga og skrivliga, fyrri sítt politiska virksemin og fyrri luttøku í kanningum av mannarættindabrotum móti limum í kurdiska minnilutanum í Turkalandi. Hon er eisini millum teir kurdisku parlamentslimarnar, ið eru í vanda fyrri at verða ákæddir fyrri loysingarvirkssemi, ið kann føra til deyðadóm.

Almennar upplýsingar

Undantaksstøða er í gildi í 10 landspartum í landsynningspartinum í Turkalandi, har trygdsherurin er í stríði móti kurdiskum uppreistrarliðum. Meira enn 1000 fólk eru dripin í 1992 í kurdisku landspartunum undir umstøðum, ið hava ført til ákætur um óløggar avrætingar. Høvuðsoffirini hava verið politikarar, serstakliga limir í HEP, ið verður mett sum umboð fyrri kurdiska minnilutanum. Millum tey dripnu eru eisini umboð fyrri mannarættindafelagsskapin IHD, tíðindafólk, ið hava kannað mannarættindabrot og bygdamenn, ið hava noktað fyrri at taka lut í bygdaværingum, sum stjórnin hevur skipað fyrri.

Leyla Zana, sum er gift og hevur tvey børn, er ein av 17 parlamentslimum, ið vórðu nevndir í einum flogblaði við höttanum um at 28 fólk skuldu verða dripin. Blaðið varð sent út í ymskum býum í apríl 1992 í landsynningspartinum av Turkalandi, har kurdar búgva í stórum tali. Hon varð umrødd

soleiðis í blaðnum:

«Muslimar, vit svørja við Allah at horan Leyla Zana (síðan komu hin 27 nevni) skal verða tikin av døgum í navni Allah».

Blaðið var undirskrivað við orðunum «Islami Cihad-B», ið merkir «Islam heilagt kriggj B», ein felagsskapur, ið hevur verið ókendur í Turkalandi. Hóast hetta verður hildið av nógvum, at tað eru turkisku trygdardeildirnar, ið standa aftanfyrri.

Óttin fyrri trygdini hjá henni er vaksin orsakað av, at í minsta lagi sjei blaðfólk, ið arbeiddu fyrri bløð, ið vórðu hótt í flogblaðnum, vórðu dripin í 1992.

Í apríl 1992 boðaði ein bretsk mannarættindaevnd frá, at Leyla Zana varð hótt í Tepe, nærhendis Bismil, av ovastanum hjá herdeildini í Diyarbakir. Umframt bretska nevndarlímarnar vóru lögrelvuovastin í Diyarbakir og ein annar kurdiskur parlamentslimur hjastaddur, tá herdeildaovastin segði við hana:

«Tú ert ein figgindi. Eg verði ikki nøgdur fyrri enn eg havi sæð bløð titt renna. Eg hevði ikki verið nøgdur, um eg hevði dripið teg og drukkið bløð titt. Eg fari at drepa teg, men fyrst fari eg at vanæra teg».

Leyla Zana er eisini ein av 22 kurdiskum parlamentslimum, sum eru í vanda fyrri at verða ákærd fyrri lógabrot, ið kunnu føra til deyðadóm. Tey eru skuldsætt fyrri brot á grein 125 í revsilógini, ið sigur at «Ein og hvør, ið fremur gerðir, ið hava til endamáls at oyðileggja eindina á turkiska ríkinum, verður dømdur til deyða».

Høvuðsákerin í Ankara hevur fyrireikað eitt revsimál, ið

eftir øllum at døma serliga byggir á ymiskti, ið Leyla Zana og aðrir kurdiskir parlamentslimar hava sagt undir valstríðnum í 1991 og í parlamentinum. Ein umsókn frá ákæranum um avtøku av teirra parlamentarisku verju er góðkend av einari parlamentsnevnd, og skal til atkvøðugreiðslu í parlamentinum.

Hvat kanst tú gera?

Skriva til turkiska forsætisráðharran og innanríkisráðharran. Ger vart við at tú stúrir fyrri trygdini hjá Leyla Zana, eftir at hon er hótt við at verða tikin av døgum og at hon er í vanda fyrri at verða ákærd fyrri brot, ið kunnu føra til deyðadóm.

Tað, sum mest umræður er at almenningurin fær at vita um málið, fyrri at flest møguleg lata við seg koma og mótmæla hjá turkisku myndugleikum.

Tað er eisini ógvuliga umráðandi, at kvinnufeløg senda mótmæli til turkisku myndugleikarar.

Royndið eisini at fáa kvinnurnar í lótinginum at mótmæla.

Skriv til: Forsætisráðharran: Mr Suleyman Demirel Office of the Prime Minister Basbakanlik 06573 Ankara Turkey

Telefax: + 90 4 417 0476 + 90 4 230 8896

Innanríkisráðharran: Mr. Ismet Sezgin Icisleri Bakanligi 06644 Ankara Turkey

ast til:

Mentunargrunn Studentafelagsins, Vesterbrogade 18-1, 1620 København V.

Navnið á søguskrivaranum skal ikki setast á handritið, men leggjast í brævbjálva fyrri seg, saman við handritinum, og hava frámerki, sum eisini er á handritinum.

Við von um góða undirtøku.

Nærvarp okkara og Mentunargrunnur Studentafelagsins

Stutt søgukapping um útisetalið

Nærvarp okkara og Mentunargrunnur Studentafelagsins, bæði í Keypmannahavn, bjóða við hesum øllum áhugaðum til eina stutt søgukapping.

Søgurnar kunnu vera bæði úr veruligum hendingum ella fiktion um tað at liva í útisetu.

Stutt søgurnar skulu vera hóskandi at lesa upp í Nærvarpinum og fylla einar 4 til 6 maskinskrivaðar A4 síður (10-20 min. upplestur). Virðislinir verða lættnar fyrri bestu søgurnar:

1. virðisl. 7.500 kr.
2. virðisl. 2.500 kr.
3. virðisl. 1.000 kr.

Handritini skulu verða innkomn í seinasta lagi 1. mai 1993 og virðislinir verða lættnar á 10-ára degi Nærvarpsins 2. juni 1993.

Ein trimumannevnd frá Mentunargrunninum og Nærvarpinum metir um søgurnar.

Nærvarp Okkara og Mentunargrunnur Studentafelagsins skila sær rætt til at brúka allar innkomnu søgurnar til upplestur í Nærvarpinum, og um nóg nógvar koma inn, eisini at geva hesar út í savni.

Søgurnar skulu sendast til:

Suðurstreymoyar Javnaðarfelag

hevur aðalfund í felagshølunum á Argjum, Argjavegi 26, mikudagin 10. mars kl. 20.00.

Skrá samb. lógini.

Uppskot um lógarbroytingar og annað, sum limirnir ynskja viðgjørt á aðalfundi, skulu vera nevndini í hendi – skrivliga – í seinasta lagi fyra dagar fyrri fundin.

Nevndin

WordPerfect

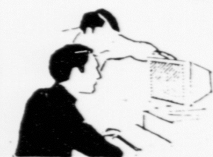
Føroya DataSkúli fer í viku 11 at hava eitt grundað skeið í tekstviðgerðini WordPerfect.

Forkunnleiki: Tað verður ikki kravdur nakar serligur forkunnleiki fyrri at kunna luttaka á skeiðnum.

Nær: Skeiðið er í 2 dagar, og verður í døgnum: **hósdagin 18. og friggjadagin 19. mars.** Vit byrja kl. 9. og gevast kl. 16.

Innihald: Grundleggjandi hugtøkini í tekstviðgerðini verða gjøgnumgingin so sum at skriva, rætta, goyma, heinta og prenta ein tekst. Vit læra um at seta ein tekst upp: skriftsløg, marginir, tabulatorar og kopiering, og um meira framkomnar funktiónir, so sum at sortera og flætta. Eisini verður knappaborðið gjøgnumgingið, eins og vit læra um disklar og trygdaravrit.

Tekning: Tekning og upplýsing fer fram á tlf. 16173.

FØROYA DATASKÚLI

Brekkutún 1
Hoyvík - Tlf. 16173